

Guvernul României - Ordonanță nr. 16/2024 din 31 ianuarie 2024

Ordonanța nr. 16/2024 privind inspecția tehnică și supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică în domeniul feroviar, al transportului cu metroul, metroul ușor, monorai și al transportului urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic

În vigoare de la 01 martie 2024

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 91 din 31 ianuarie 2024. Formă aplicabilă la 27 iulie 2026.

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. VII.5 din Legea nr. 413/2023 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. - (1) Prezenta ordonanță stabilește cadrul general de organizare și funcționare a activității de inspecție tehnică și a activității de supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică în domeniile feroviar, transport cu metroul, metroul ușor, monorai și transport urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic.

(2) Dispozițiile prezentei ordonanțe sunt obligatorii pentru operatorii economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la alin. (1) și care au obligația asigurării îndeplinirii prealabile a cerințelor pentru realizarea unor produse și/sau servicii de calitate, potrivit responsabilității fiecăruia, în activitățile de proiectare, de verificare tehnică a proiectelor, de producere și de furnizare de produse și servicii pentru materialul rulant și infrastructura din domeniile feroviar, transport cu metroul, metroul ușor, monorai și transport urban, suburban și regional pe șine, precum și pentru proprietarii sau deținătorii de linii ferate industriale și de căi ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic, de execuție și recepție a lucrărilor, precum și în etapele de exploatare și intervenție, dacă este cazul, a acestora.

(3) Inspecția tehnică și supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică constituie o necesitate obiectivă în ceea ce privește evaluarea și comportarea în exploatare a modului de realizare a produselor, serviciilor și proceselor din domeniile feroviar, transport cu metroul, metroul ușor, monorai și transport urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic, prin intermediul Autorității Feroviare Române - AFER, denumită în continuare AFER, prin care statul

exercită controlul asupra acestor activități, în scopul prevenirii sau limitării unor situații care pot cauza pierderi de vieți omenești sau materiale.

(4) Cerințele specifice privind inspecția tehnică și supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică în domeniile feroviar, transport cu metroul, metroul ușor, monorai și transport urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic, precum și metodologia de efectuare a inspecției tehnice și a supravegherii prin acțiuni de inspecție tehnică se stabilesc prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii și se actualizează de câte ori este necesar.

(5) De la aplicarea prezentei ordonanțe sunt exceptați operatorii economici care dețin linii ferate cu ecartament îngust și operatorii economici care desfășoară activități pe această infrastructură, precum și operatorii de transport feroviar, respectiv operatorii economici certificați ca entități responsabile cu întreținerea vehiculelor feroviare.

Art. 2. - În sensul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) inspecție tehnică - examinarea unui produs, proces, serviciu, unei instalații sau a proiectului acestora și determinarea conformității sale cu cerințele generale și/sau specifice;

b) inspector tehnic - personal din cadrul AFER care efectuează inspecții tehnice și supraveghează prin acțiuni de inspecție tehnică;

c) proces - ansamblul de activități corelate sau în interacțiune care transformă elemente de intrare în elemente de ieșire;

d) produs - rezultat al unui proces; orice sistem, subsistem, ansamblu, subansamblu, piesă, componentă sau logistică ce poate fi utilizată pentru infrastructură, semnalizare, alimentarea cu energie electrică, material rulant sau controlul-comanda circulației sau pentru instalația de mentenanță sau raportându-se la mai multe dintre aceste elemente;

e) supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică - supravegherea în timpul realizării unui produs, urmărind procesul, comportamentul în exploatare al produsului, precum și modul de realizare a serviciului, inclusiv verificarea menținerii în parametrii tehnici prevăzuți în documentația tehnică de referință.

Art. 3. - (1) Inspecția tehnică și supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică se realizează pe bază de contract de inspecție tehnică încheiat cu operatorii economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1).

(2) Contractul de inspecție tehnică se încheie pentru perioada de valabilitate a autorizației și/sau a agrementului tehnic acordat de AFER.

Art. 4. - (1) Activitățile de inspecție tehnică și supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică sunt independente de activitățile prestate de operatorii economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1).

(2) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, inspectorii tehnici trebuie să manifeste imparțialitate și independență, fiind obligați să aibă o atitudine obiectivă.

Art. 5. - Pentru realizarea atribuțiilor de inspecție tehnică și supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică, care au ca scop respectarea de către operatorii economici care sunt implicați în activități din domeniul feroviar, transportul cu metroul, metroul ușor, monorai și transportul urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic, AFER verifică realizarea sau urmărirea, după caz, a următoarelor:

a) cerințele pe baza cărora au fost eliberate documentele specifice privind admiterea tehnică a componentelor, a produselor și/sau serviciilor destinate utilizării în activitățile de construire, modernizare, reînnoire, întreținere și reparare a infrastructurii feroviare și a materialului rulant, pentru transportul feroviar;

b) cerințele pe baza cărora le-au fost eliberate documentele specifice privind încadrarea în limitele de emisii ale poluanților gazoși și ale particulelor poluante pentru omologarea-tip a motoarelor cu ardere internă de pe materialul rulant;

c) cerințele pe baza cărora au fost eliberate documentele specifice privind admiterea tehnică a produselor și/sau serviciilor destinate utilizării în activitățile de construire, modernizare, reînnoire, întreținere și reparare a infrastructurii feroviare și a materialului rulant, pentru transportul cu metroul;

d) cerințele pe baza cărora au fost eliberate documentele specifice privind admiterea tehnică a produselor și/sau serviciilor destinate utilizării în activitățile de construire, modernizare, reînnoire, întreținere și reparare a infrastructurii și a vehiculelor, pentru metroul ușor, monorai și transport urban, suburban și regional pe șine, pe linii ferate industriale și pe căile ferate cu caracter de patrimoniu, de muzeu sau turistic;

e) cerințele de evaluare din punct de vedere tehnic a vehiculelor pe baza cărora s-a acordat autorizația de circulație sau manevră;

f) cerințele de evaluare din punct de vedere tehnic a vehiculelor pe baza cărora s-au acordat avizele tehnice;

g) cerințele de evaluare a conformității și a adecvării de utilizare pentru constituenții de interoperabilitate și subsisteme;

h) analiza, evaluarea și aprecierea riscurilor pentru schimbările de ordin tehnic;

i) cerințele de evaluare a vagoanelor-cisternă pe baza cărora s-a acordat certificatul de inspecție COV - compuși organici volatili;

j) cerințele privind activitatea de exploatare a infrastructurii și a materialului rulant pentru liniile ferate industriale referitoare la asigurarea supravegherii prin acțiuni de inspecție tehnică.

Art. 6. - Obligațiile operatorilor economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1) sunt următoarele:

a) să utilizeze produse și/sau servicii destinate activităților de construire, modernizare, întreținere și de reparare a infrastructurii și a materialului rulant doar dacă dețin autorizație de furnizor și/sau omologare tehnică/agrement tehnic, după caz;

b) să introducă pe piață și/sau să utilizeze produse și/sau servicii conforme, destinate utilizării în activitățile de construire, modernizare, întreținere și de reparare a infrastructurii și a materialului rulant, doar dacă acestea au fost certificate/omologate/agreementate și/sau autorizate, după caz;

c) să efectueze orice modificare, transformare, modernizare la produsele destinate a fi utilizate în activitățile de construire, întreținere și de reparare a infrastructurii și a materialului rulant pentru care operatorul economic deține autorizație de furnizor și/sau omologare tehnică/agreement tehnic, doar după obținerea prealabilă a autorizației de furnizor și/sau a omologării tehnice/agreementului tehnic, după caz;

d) să realizeze lucrări la infrastructură de către operatorii economici în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1) pe bază de documentații tehnice aprobate de beneficiar și avizate de AFER;

e) să recepționeze lucrări de infrastructură realizate de către beneficiar doar după ce au fost supuse în prealabil inspecției tehnice de către AFER;

f) să aplice corect și în totalitate măsurile de remediere a neconformităților constatate cu ocazia inspecției tehnice sau a supravegherii prin acțiuni de inspecție tehnică, a defectelor, deficiențelor sau a neconcordanțelor apărute în timpul lucrărilor de construcție, modernizare și întreținere a infrastructurii;

g) să aplice corect și în totalitate măsurile de remediere a neconformităților constatate cu ocazia inspecției tehnice sau a supravegherii prin acțiuni de inspecție tehnică, a defectelor, deficiențelor sau a neconcordanțelor apărute în timpul lucrărilor de construcție și modernizare a materialului rulant;

h) să nu introducă pe piață și/sau să nu utilizeze orice produse și/sau servicii în perioada suspendării valabilității autorizației de furnizor și/sau a omologării tehnice/agreementării tehnice.

Art. 7. - (1) Activitățile de inspecție tehnică și de supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică se exercită de către personalul specializat cu atribuții în acest domeniu din cadrul AFER, în calitate de agent constatat.

(2) Inspectorii tehnici din cadrul AFER cu atribuții de inspecție tehnică și supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică prezintă operatorului economic, la începutul acțiunii, legitimația de control și insigna.

(3) Modelul legitimației și al insignei pentru activitatea de inspecție tehnică și supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică se stabilesc prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii.

Art. 8. - Activitățile de inspecție tehnică și de supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică se organizează și se exercită în mod diferențiat, pe bază de program, în următoarele forme și modalități:

a) prin sondaj, la operatorii economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1) în diverse etape de fabricare a produselor, de realizare a serviciilor, de comportare în exploatare a produselor, instalațiilor sau a proiectelor;

b) prin acțiuni cu tematică, la operatorii economici care desfășoară activități în unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1), dispuse de către

conducerea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii sau de către conducerea AFER.

Art. 9. - (1) În exercitarea activității de inspecție tehnică și de supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică, inspectorii tehnici din cadrul AFER au următoarele obligații principale:

a) să verifice respectarea reglementărilor tehnice din unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1);

b) să verifice respectarea documentației tehnice elaborate de operatorii economici din unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1);

c) să verifice dotările tehnice necesare impuse prin documentația tehnică;

d) să înregistreze rezultatele măsurărilor și verificărilor impuse prin documentația tehnică de referință;

e) să verifice documente privind efectuarea instruirii și autorizării personalului din unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1);

f) să verifice achiziția de produse certificate, omologate și/sau servicii care dețin agrement tehnic eliberat de AFER;

g) să verifice, în fazele intermediare și la finalizare, produsele, procesele, serviciile, instalațiile sau proiectele efectuate de operatorii economici din unul dintre domeniile prevăzute la art. 1 alin. (1);

h) să emită procesul-verbal de inspecție tehnică sau de supraveghere prin acțiuni de inspecție tehnică;

i) să dispună măsuri pentru reducerea riscurilor;

j) să dispună suspendarea/retragerea documentelor eliberate de AFER pentru neîndeplinirea obligațiilor operatorilor economici prevăzute la art. 3 alin. (2) și art. 6 lit. a), c), g) și h);

k) să constate contravențiile și aplicarea regimului sancționator prevăzut la art. 11;

l) să efectueze periodic sau ori de câte ori este necesar analize, precum și să elaboreze sinteze și rapoarte de specialitate, care se publică pe pagina de internet a AFER.

(2) Inspectorii tehnici răspund de corectitudinea datelor, constatărilor, măsurilor și sancțiunilor aplicate.

Art. 10. - Pe perioada inspecției tehnice și/sau a supravegherii prin acțiuni de inspecție tehnică, operatorii economici implicați au următoarele obligații:

a) să pună la dispoziția inspectorilor tehnici toate documentele și informațiile solicitate pentru efectuarea inspecției sau supravegherii și să asigure, la cerere, copii conforme cu originalul;

b) să permită inspectorilor tehnici accesul la locul și punctele necesare pentru efectuarea inspecției sau supravegherii și să le asigure instruirea și echipamentul de siguranță și securitate în muncă;

c) să ducă la îndeplinire la termen dispozițiile și măsurile stabilite de inspectorii tehnici;

d) să comunice, în scris, în termenele prevăzute în rapoartele de inspecție tehnică, modul de ducere la îndeplinire a măsurilor stabilite. Comunicarea va fi însoțită de documente care să ateste îndeplinirea măsurilor respective.

Art. 11. - Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei și cu suspendarea activității până la data obținerii documentelor respective, pentru neîndeplinirea obligațiilor operatorilor economici prevăzute la art. 6 lit. a) și c);

b) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei și cu suspendarea activității până la data îndeplinirii de către operatorii economici a obligațiilor prevăzute la art. 6 lit. f) și g);

c) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei pentru neîndeplinirea obligațiilor operatorilor economici prevăzute la art. 6 lit. b), d), e) și h).

Art. 12. - Împiedicarea și/sau obstrucționarea sub orice formă, de către operatorul economic sau de oricare altă persoană, a inspectorilor tehnici AFER să își exercite atribuțiile de serviciu constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei.

Art. 13. - În măsura în care prezenta ordonanță nu prevede altfel, contravențiilor prevăzute la art. 11 și 12 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii aprobă ordinele prevăzute la art. 1 alin. (4) și art. 7 alin. (3), care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15. - Prezenta ordonanță intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
Marian Neacșu

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ionuț-Cristian Săvoiu,
secretar de stat

p. Ministrul finanțelor,
Carmen Moraru,
secretar de stat

București, 31 ianuarie 2024.
Nr. 16.